

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

1 Fondens syfte

Ersättningsfonden för investerare är den skyddsfond som avses i 11 kapitlet i lagen om investeringstjänster med uppgiften att trygga kunderna till företag som tillhandahåller investeringstjänster. Syftet med ersättningsfonden för investerare är att trygga investerares av ersättningsfondens skydd omfattade tillgodohavanden hos värdepappersföretag och kreditinstitut i enlighet med lagen om investeringstjänster och fondens stadgar.

Fonden grundades år 1998 och år 2017 var dess 20:e verksamhetsår.

Fondens verksamhet övervakas av Finansinspektionen. Fondens stadgar och ändringar i dem fastställs av finansministeriet.

Fonden verkar administrativt i anslutning till Finans Finland (FA). Tack vare den administrativa anknytningen kan fonden kostnadseffektivt utnyttja en del av FA:s administrativa tjänster. Fonden har dock sina egna förvaltningsorgan och är självständig i sitt beslutsfattande.

Till fonden framfördes inga ersättningsanspråk år 2017. Fondens betalningsskyldighet inträder endast om ett medlemsföretag har blivit bestående insolvent.

2 Fondens medlemmar

Att vara medlem i fonden är under vissa förutsättningar obligatoriskt för alla finska värdepappersföretag och kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster samt för finska fondbolag som enligt sitt verksamhetstillstånd får tillhandahålla investeringstjänster. Vid utgången av 2017 hade fonden 74 medlemmar. Av medlemmarna var 62 värdepappersföretag, fyra fondbolag och åtta kreditinstitut eller sammanslutningar av inlåningsbanker.

En sammanslutning av inlåningsbanker som helt eller delvis svarar för varandras förbindelser och åtaganden betraktas som en enda medlem vid beräkningen av garanti- och förvaltningsavgifter till fonden. Sammanslutningar av inlåningsbanker var andelsbankernas sammanslutning (167 medlemsbanker), POP Bankernas sammanslutning (27 medlemsbanker) och Sparbankernas sammanslutning (25 medlemsbanker).

År 2017 anslöt sig två nya medlemmar till fonden. Fondens styrelse avger utlåtande till Finansinspektionen om nya ansökningar om tillstånd för verksamhet och ansökningar om ändringar i verksamhetstillstånd.

3 Verksamhetsmiljön

År 2017 växte världsekonomin på bred front. I USA har den starka ekonomin redan lett till att centralbankens penningpolitik blivit stramare. Centralbanken Fed höjde styrräntan tre gånger under 2017 och inledde mot slutet av året en måttfull minskning av sin balansräkning. Inflationen som länge legat kvar på en låg nivå började peka uppåt under årets sista del, vilket var väntat då arbetslöshetsgraden redan sjunkit till närapå fyra procent.

I Europa fortsatte den starka ekonomiska tillväxten år 2017. Inflationen höll sig dock fortfarande under Europeiska centralbankens målnivå. Därför var ECB:s penningpolitik fortsättningsvis stimulerande och styrräntan oförändrad. Köpprogrammet för värdepapper kommer dock att minskas från ingången av år 2018.

Finlands ekonomi växte 2017 med drygt tre procent efter ett decennium av lågkonjunktur. Tillväxten skedde på bred front. Sysselsättningsgraden uppvisade en stigande trend. Soliditeten hos den inhemska banksektorn var fortsatt stark.

Med avseende på fondens placeringsverksamhet präglades verksamhetsmiljön år 2017 alltjämt i stor utsträckning av centralbankernas åtgärder, såsom ytterligare penningpolitisk divergens hos viktiga centralbanker, fortsättningen av ECB:s obligationsköpsprogram samt USA:s centralbanks fortsatta höjningar av styrräntan. Dessutom var 2017 ett viktigt valår i några av euroområdet centrala ekonomier, och den politiska osäkerheten avspeglades tidvis också på placeringsmarknaderna. Euroområdet räntenivå fortsatte att vara historiskt låg, och år 2017 var ECB:s inlåningsränta alltjämt negativ. Avkastningsräntan på statsobligationer med hög kreditvärdighet var negativ för korta och medellånga maturiteter.

4 Fondens förvaltning

Varje medlem i fonden utser en medlem i fondens delegation. Under år 2017 sammanträdde delegationen en gång. Vid årets utgång var Erik Palmén delegationens ordförande och Hannele Karhulahti dess vice ordförande. Karhulahti meddelade att hon avgått från posten då Danske Bank Abp utträtt ur fonden 31.12.2017.

Ordinarie medlemmar i styrelsen vid utgången av 2017 var Taina Ahvenjärvi, Päivi Kuoppa, Kirsi Lauslahti, Riikka Littunen, Jussi Sokka och Bengt Wahlström samt suppleanter Pia Hidén och Mari Pekonen-Ranta. Ordinarie styrelsemedlem till 15.5.2017 var Jaana Pohjanheimo. Under räkenskapsperioden höll styrelsen sex möten. Till styrelsemedlemmarna betalades inga mötesarvoden.

Styrelsens ordförande var Riikka Littunen och vice ordförande var Päivi Kuoppa. Littunen meddelade att hon avgått från posten då Danske Bank Abp utträtt ur fonden 31.12.2017.

Ombudsman var jur. kand. Mirjami Kajander-Saarikoski. Vice ombudsman var jur. mag. Piritta Poikonen.

Revisor var KPMG Oy Ab. Av bolaget utsedd huvudansvarig revisor var CGR Eija Kauppi-Hakkarainen och revisorssuppleant CGR Raija-Leena Hankonen.

5 Täckning av kapitalkrav

Enligt lagen om investeringstjänster ska fondens kapital uppgå till minst 12 miljoner euro, varav minst 4,2 miljoner euro ska täckas genom pengar.

Vid utgången av 2017 har fonden 6 544 798 euro (föregående år 6 344 664 euro) i eget kapital. För täckning av kapitalkravet har fonden ett kreditlöfte på sju miljoner euro från Svenska Handelsbanken AB.

6 Garantiavgifter och andra avgifter från medlemmarna

Eftersom det lagstadgade minimibeloppet 4,2 miljoner euro för kapitalet i pengar har överskridits behövde fonden inte samla in nytt kapital genom garantiavgifter från medlemmarna. Garantiavgifter i enlighet med stadgarna insamlades dock för att täcka kostnaderna för kreditlöftet. Av nya medlemmar som anslutit sig till fonden efter det att minimikapitalet var uppnått (år 2004 eller senare) uppbars dessutom en vägd genomsnittlig garantiavgift under en bestämd tid.

Kostnaderna för fondens förvaltning täcks med förvaltningsavgifter från medlemmarna. Dessutom ska nya medlemmar betala en anslutningsavgift.

År 2017 insamlades 212 921 euro (156 352 euro) i garantiavgifter och 91 986 euro (67 566 euro) i förvaltningsavgifter. I anslutningsavgifter insamlades 3 200 euro (6 400 euro).

7 Placering av medlen

Enligt 11 kapitlet 15 § i lagen om investeringstjänster ska fondens medel placeras på ett pålitligt och effektivt sätt som tryggar fondens likviditet och så att principen om riskdiversifiering iakttas. Avkastningen av placeringarna ska läggas till fondens kapital. Placeringen av fondens medel styrs av en placeringsanvisning som fondens delegation fastställt. I placeringarna har man eftersträvat en stabil avkastning och låg risk.

Vid utgången av år 2017 hade ersättningsfonden placeringar i sju olika räntefonder. Placeringsstillgångarnas marknadsvärde exklusive bankdepositioner uppgick vid årets slut till 7 003 859 euro (föregående år 7 092 365 euro). Fondens hade därtill sammanlagt 531 019 euro (220 986 euro) i bankdepositioner.

Beräknad enligt gängse värden var avkastningen av placeringsverksamheten 0,3 % (föregående år 1,0 %). År 2017 var placeringsverksamhetens avkastning enligt gängse värden lägre än portföljens förväntade avkastning på lång sikt, vilket berodde på den låga och delvis negativa räntenivån under granskningsperioden.

8 Räkenskapsperiodens resultat

De insamlade garantiavgifterna har överförts till ersättningsfondens kapital såsom fondöverföring. Fondens resultat för år 2017 visade ett underskott på -12 787 euro (föregående år 78 439 euro överskott). Det svagare resultatet jämfört med året innan berodde främst på engångsmässig intäktsredovisning år 2016 av inlösta fondandelars värdestegring. Underskottet förs till fondens kapital i enlighet med 11 kapitlet 15 § i lagen om investeringstjänster.

I egenskap av allmännyttig sammanslutning betalar fonden inte skatt på inkomster.

9 Hänt efter räkenskapsperiodens utgång och bedömning av den framtida utvecklingen

Efter räkenskapsperiodens utgång har inga väsentliga förändringar skett i ersättningsfondens verksamhet.

Världsekonomins tillväxtbana väntas fortsätta under 2018. Grundfaktorerna i ekonomin är starka. Politisk osäkerhet har dock åter vunnit terräng. En rädsla finns för överhettning i USA:s ekonomi. Följden befaras bli att centralbankens penningpolitik åtstramas snabbare än väntat.

Ekonomin i Europa väntas likaså fortsätta att växa. Inflationstakten är fortsatt låg, arbetslöshetsgraden är relativt hög, och den stimulansinriktade penningpolitiken väntas fortsätta. Farhågor för överhettning av ekonomin finns än så länge inte i Europa.

Finlands ekonomi väntas fortsätta att växa, även om tillväxttakten antas sakta av något från 2017. Finland har äntligen kommit med i världsekonomins goda konjunkturtrend och har fått draghjälp av centrala exportländer. Den finländska ekonomins tillväxtutsikter skuggas emellertid av strukturella faktorer, såsom åldrande befolkning och minskande arbetskraftsutbud.

2018 väntas bli ett utmanande placeringsår för fonden. Avkastningen på fondens placeringar antas under året bli lägre än den förväntade portföljvinsten på lång sikt. Räntenivån i euroområdet är fortfarande exceptionellt låg och delvis negativ, vilket sänker ränteportföljens avkastning. Centralbankernas åtgärder väntas fortsättningsvis ha en betydande inverkan på räntemarknaderna år 2018. En eventuell höjning av räntenivån under granskningsperioden är ägnad att sänka de tryggande räntetillgångsslagens marknadsvärde på kort sikt.

Helsingfors den 15 mars 2018

ERSÄTTNINGSFONDEN FÖR INVESTERARE
Styrelsen